

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000323

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чабанець Тетяна Миколаївна

2. Tetiana M. Chabanets

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 25.00.02

Назва наукової спеціальності: Механізми державного управління

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-10-2025

Спеціальність за освітою: Державна служба

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 64.707.03

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет цивільного захисту України

**Код за ЄДРПОУ:** 08571363

**Місцезнаходження:** вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет цивільного захисту України

**Код за ЄДРПОУ:** 08571363

**Місцезнаходження:** вул.Онопрієнка, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Державна служба України з надзвичайних ситуацій

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 82.13

**Тема дисертації:**

1. Удосконалення механізмів державного управління інтелектуальною власністю в Україні.
2. Improving the mechanisms of state management of intellectual property in Ukraine.

**Реферат:**

1. Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретичних і методологічних засад, розробці науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного управління інтелектуальною власністю в Україні. Розроблено теоретичні концепції механізмів державного управління інтелектуальною власністю. Обґрунтовано розуміння цих механізмів як динамічної системи, що зазнає трансформації під впливом цифрових технологій та інформаційної взаємодії. Проведено управлінсько-правовий аналіз впливу цифровізації на принцип захисту порушених прав, з урахуванням викликів, пов'язаних з обігом нематеріальних цифрових активів (акаунти, медичні інформаційні бази тощо). Уточнено зміст поняття механізмів державного управління інтелектуальною власністю як комплексу правових, організаційно-економічних засобів та цифрових інструментів, що забезпечують реалізацію державної політики у сфері інтелектуальної власності в межах національної інноваційної системи. Проаналізовано існуючі теоретичні концепції: утилітарну (оптимізація правового режиму задля користі суспільства), трудову (визнання творчої праці основою права), пропрієтарну (як похідну від природних прав), а також особистісну (моральне право

автора). Окреслено напрями адаптації українських механізмів до зарубіжного досвіду: розробка внутрішньогалузевих регламентів доходів (США), удосконалення правової бази комерціалізації (США), реалізація міжнародних інноваційних програм (США, Японія, Корея, Китай, Німеччина), встановлення обов'язкових показників дослідницької активності в університетах (Великобританія), підтримка малого інноваційного бізнесу шляхом податкових преференцій (Японія, США). Удосконалено склад механізмів державного управління інтелектуальною власністю. Зокрема, правовий механізм охоплює норми Цивільного кодексу України та спеціальні закони, що регулюють охорону різних видів об'єктів інтелектуальної власності. Організаційно-економічний механізм реалізується через діяльність державних органів, таких як Міністерство економіки України та Національний орган інтелектуальної власності. Контрольні та захисні механізми включають судовий захист, антипіратські заходи та боротьбу з контрафактом у взаємодії з митними та правоохоронними структурами. Запропоновано законодавчі ініціативи у сфері механізмів державного управління правами інтелектуальної власності. Удосконалено структуру регіональної системи управління інтелектуальною власністю в умовах децентралізації, яка тепер складається з чотирьох блоків. Обґрунтовано концепцію розмежування правового режиму виняткових прав на результати інтелектуальної діяльності та речових прав на матеріальні й віртуальні носії. Запропоновано трактувати віртуальні об'єкти як окрему категорію активів, які можуть вільно обертатися на ринку, із забезпеченням їх правового захисту через можливість подання позову про відновлення доступу. Аргументовано необхідність запровадження нової правової конструкції – «права доступу до віртуального об'єкта» як самостійного виду майнових прав, що гарантує правомірному користувачу захист у разі втрати контролю над цифровим активом через неправомірні дії третіх осіб. Розроблено концепцію судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності як самостійного роду судової експертизи при дослідженні механізмів державного управління інтелектуальною власністю з урахуванням специфіки нематеріальної природи об'єктів. Враховуючи нематеріальну природу об'єктів інтелектуальної власності, визначено типологію об'єктів експертизи (родову та видові класи), сферу застосування та систематизовано головні експертні завдання: ідентифікаційного характеру (визначення авторства, новизни шляхом встановлення тотожності об'єктів тощо) і діагностичного (виявлення ознак та характеристик об'єктів, встановлення ступеню схожості, технічної унікальності об'єктів тощо).

2. The dissertation is devoted to the substantiation of theoretical and methodological principles, the development of scientific and practical recommendations for improving the mechanisms of state management of intellectual property in Ukraine. Theoretical concepts of state intellectual property management mechanisms have been developed. The understanding of these mechanisms as a dynamic system undergoing transformation under the influence of digital technologies and information interaction has been substantiated. An administrative and legal analysis of the impact of digitalization on the principle of protection of violated rights has been conducted, taking into account the challenges associated with the circulation of intangible digital assets (accounts, medical databases, etc.). The content of the concept of state intellectual property management mechanisms as a complex of legal, organizational and economic means and digital tools that ensure the implementation of state policy in the field of intellectual property within the national innovation system has been clarified. Existing theoretical concepts have been analyzed: utilitarian (optimization of the legal regime for the benefit of society), labor (recognition of creative work as the basis of law), proprietary (as a derivative of natural rights), and personal (moral right of the author). The directions of adaptation of Ukrainian mechanisms to foreign experience are outlined: development of intra-industry revenue regulations (USA), improvement of the legal framework for commercialization (USA), implementation of international innovation programs (USA, Japan, Korea, China, Germany), establishment of mandatory indicators of research activity in universities (UK), support of small innovative businesses through tax preferences (Japan, USA). The composition of state intellectual property management mechanisms has been improved. In particular, the legal mechanism covers the norms of the Civil Code of Ukraine and special laws regulating the protection of various intellectual property objects. The organizational and economic mechanism is implemented through the activities of state bodies, such as the Ministry of Economy of Ukraine and the National Intellectual Property Authority. Control and protective mechanisms include judicial protection, anti-piracy measures and the fight against counterfeiting in cooperation with customs and law enforcement agencies.

Legislative initiatives in the field of state intellectual property management mechanisms have been proposed. The structure of the regional intellectual property management system under decentralization has been improved, which now consists of four blocks. The concept of delimiting the legal regime of exclusive rights to the results of intellectual activity and property rights to tangible and virtual media is substantiated. It is proposed to treat virtual objects as a separate category of assets that can circulate freely on the market, ensuring their legal protection through the possibility of filing a lawsuit to restore access. The need to introduce a new legal construct is argued – «the right of access to a virtual object» as an independent type of property rights, which guarantees the legitimate user protection in the event of loss of control over a digital asset due to unlawful actions of third parties. The concept of forensic examination of intellectual property objects as an independent type of forensic examination is developed when studying the mechanisms of state management of intellectual property, taking into account the specifics of the intangible nature of objects. Taking into account the intangible nature of intellectual property objects, the typology of objects of expertise (generic and specific classes), the scope of application and the main expert tasks were systematized: identification (determination of authorship, novelty by establishing the identity of objects, etc.) and diagnostic (identification of signs and characteristics of objects, establishment of the degree of similarity, technical uniqueness of objects, etc.).

**Державний реєстраційний номер ДіР:** 0118U01007

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

#### **Публікації:**

1. Федоренко В.Л., Чабанець Т.М. Єдиний винахідницький задум та формула винаходу: проблеми теорії та практики патентування в Україні. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2020. № 1 (7). С.84-100. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1629/2569>.
2. Чабанець Т.М. Фоя О.А. Особливості патентування штамів мікроорганізмів. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2020. № 3(9). С. 63-73. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1701/2144>.
3. Федоренко В.Л., Скрипнюк О.В., Фоя О.А., Чабанець Т.М. Питання ідентифікації позначень, що використовуються для індивідуалізації товарів, послуг та учасників цивільного обороту, та які є об'єктами порівняння при проведенні експертного дослідження торговельних марок. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2021. №5(17). С.67-95. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1938/2344>.
4. Федоренко В.Л., Фоя О.А., Чабанець Т.М. Зображення чи імітація торговельною маркою державного герба України та інших гербів: поняття, об'єкти і їх ознаки, питання, стадії експертного дослідження та їх зміст. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2021. № 4 (16). С.25-46. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1917/2326>.
5. Федоренко В.Л., Фоя О.А., Чабанець Т.М. Дослідження фонетичної схожості торговельних марок при проведенні судової експертизи з питань інтелектуальної власності. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління: електронне наукове видання: збірник. 2021. № 6 (18). С. 11-27. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/1948/2354>.
6. Федоренко В.Л., Чабанець Т.М. Позначення торговельних марок, що є кольором: проблеми судово-експертної теорії та практики із інтелектуальної власності. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2022. № 5(23). С.23-49. URL:

<https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/2369/2845>

- 7. Чабанець Т. М. Практичні аспекти викладення альтернативних ознак у формулі винаходу (корисної моделі). *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2022. № 6 (24). С.62-70. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/2338/2818>.
- 8. Кисла С.А., Чабанець Т.М. Товарознавча експертиза та дослідження парфумерних товарів та парфумів. Нішеві парфуми. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2023. № 1 (25). С. 15-19. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/2576/3039>.
- 9. Чабанець Т.М. Підходи до підвищення ефективності механізму державного управління інтелектуальною власністю. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2025. Том 36 (75). № 2. С. 126-131.
- 11. Chabanets T.M. Evaluation of the effectiveness of state regulation of intellectual property. *Public administration and state security aspects*. Vol. 1/2025. URL: <http://passa.nuczu.edu.ua/uk/arhiv/213-chabanets-t-evaluation-of-the-effectiveness-of-state-regulation-of-intellectual-property>
- 12. Судова експертиза об'єктів права інтелектуальної власності в Україні: навч.-метод. вид.; В.Л. Федоренко (кер.), О.Г. Адлер, Л.П. Тимощик, Н.М. Ковальова, О.В. Голікова, Т.М. Чабанець та ін.; за ред. проф. В.Л. Федоренка, вид. 2-ге, розшир. і доп. / НДЦСЕ судової експертизи з питань інтелектуальної власності Мін'юсту. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022, 196 с.
- 13. Методика дослідження торговельних марок (знаків для товарів та послуг) / Федоренко В., (від. Вик.) Ковальова Н., Скрипнюк О., Фоя О., Чабанець Т. та ін. Київ, НДЦСЕ у сфері ІТ та інтелектуальної власності Мін'юсту України. 2023. 179 с.
- 14. Методика експертного дослідження промислових зразків / Н.М. Ковальова (відп. вик.) та ін. Київ: НДЦСЕ у сфері ІТ та інтелектуальної власності Мін'юсту України. 2023.42 с. Реєстраційний код 13.4.01 від 07.03.2024.
- 15. Методика проведення судової експертизи пов'язаної з винаходами та корисними моделями (удосконалена) / Т.М. Чабанець (відп. Вик.) та ін. Київ: НДЦСЕ у сфері ІТ та інтелектуальної власності Мін'юсту України. 2023. 195 с.
- 16. Чабанець Т.М., Фоя О.А. Ознаки промислового зразка: актуальні проблеми судової експертизи. Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності («Крайневські читання»): Матер. II Міжнар. науково-практ. конф. (20 грудня 2018 р., м. Київ); за заг. ред. проф. В.Л. Федоренка / Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності Мін'юсту. К.: Вид-во «Ліра», 2018. С.108-111.
- 17. Чабанець Т.М. Продукт через спосіб. Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності («Крайневські читання»): Матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (12 грудня 2019 р. м. Київ); за ред. акад. НАПрН України О.В. Скрипнюка і проф. В.Л. Федоренка / НДЦСЕ судової експертизи з питань інтелектуальної власності Мін'юсту. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. С.126-129.
- 18. Фоя О.А., Чабанець Т.М. Встановлення відомості особи в призмі питань інтелектуальної власності. Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності («Крайневські читання»): Матер. IV Міжнар. наук.-практ. конф. (24 грудня 2020 р. м. Київ); за ред. акад. НАПрН України О.В. Скрипнюка і проф. В.Л. Федоренка / НДЦСЕ судової експертизи з питань інтелектуальної власності Мін'юсту. Київ: Видавництво Ліра, 2020. С. 87-93.
- 19. Федоренко В.Л., Коваленко В.В., Чабанець Т.М. Зображення чи імітація торговельною маркою державного прапора України та інших державних прапорів: проблеми судово-експертної теорії та практики. *Криміналістика і судова експертиза: міжвідом. Наук-метод.зб./ Київський НДІ судових експертиз редкол. Д.В. Журавльов (голова ред.), О.Г. Рувін (заст. Гол. Ред.) та ін. – Київ. Видавництво Ліра-К. 2022 – Вип. 67. С. 627- 647.*
- 20. Чабанець Т.М. Судові експертизи у сфері інтелектуальної власності в системі комплексів та у складі комплексних судових експертиз (сучасна практика та проблемні питання). Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності («Крайневські читання»): матер. VIII Міжнар.

наук.-практ. конф. (23 грудня 2024 р., м. Київ); за ред. д.т.н. М.О. Можаяєва / НДЦСЕ судової експертизи у сфері інформаційних технологій та інтелектуальної власності Мін'юсту. Київ: Видавництво Людмила, 2025. С. 7-14.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** 0118U01007

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Драган Ірина Василівна

2. Iryna V. Dragan

**Кваліфікація:** д. держ. упр., старший науковий співробітник, 25.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Заклад вищої освіти «Університет трансформації майбутнього»

**Код за ЄДРПОУ:** 45630188

**Місцезнаходження:** вул. Ремісничка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14000, Україна

**Форма власності:** Приватна/недержавна

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:**

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Дацій Надія Василівна

2. Nadiya V. Datsii

**Кваліфікація:** д. держ. упр., професор, 25.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0640-6426

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Поліський національний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 00493681

**Місцезнаходження:** бульвар Старий, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пархоменко-Куцевіл Оксана Ігорівна

2. Oksana I. Parkhomenko-Kutsevil

**Кваліфікація:** д. держ. упр., професор, 25.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Університет Григорія Сковороди в Переяславі

**Код за ЄДРПОУ:** 04543387

**Місцезнаходження:** вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Домбровська Світлана Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Вавренюк Сергій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Тарасов Сергій Сергійович

**Реєстратор**

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна